

ŠIANDIEN
IR RYTOJ

AMERIKIEČIŲ laikraščių redaktoriai, kuriuos pereiną savaitę Chruščiovas priėmė Kremliuje, dabar pastebėjo, kad sovietinėje kalboje "taip" labai dažnai gali reikšti "ne".

Pokalbyje su amerikiečiais redaktoriais Chruščiovas vienu metu jų paklausė: "Ar jūs buvotė kelionės metu po Sovietiją paliesti kokių suvaržymų?"

Tik vienas redaktorius iš būrio išdrįso suukti: "taip!"

Deja, dabar redaktoriai, gavę iš sovietų įstaigos stenografo anotą pasikalbėjimo Kremliuje aprašymą, nustebę pamatę, kad po Chruščiovo klausimo seka atsakymas "ne!"

Bet tai nėra vienintelis mažas pataisymas. Jie rado ir daugiau iškraipymų bei praleidimų sovietiška tekste. Klausimai, kuriuos jie statė Chruščiovui buvo neteisingai išversti. Matyt, tai buvo atlikta tam, kad labiau tikėtų partijos linijai, kai sovietų skaitytojas matys juos Pravdos puslapiuose.

KALBĖDAMAS apie Berlyną Chruščiovas pasakė, kad Berlynas yra svarbiausioji kliūtis Vakarų su Rytais susyvenimui. Gitaname sovietiškaime aprašyme pasakyta, kad Berlynas yra tik viena iš svarbesnių kliūčių. Pagaliau, buvo panaikintos visos alijuzijos apie atominius bandymus atmosferoje. Amerikiečių redaktorių pasakymai iškraipyti. Pavyzdžiui, Providence Journal redaktoriaus Ogdeno pasakymas, kad jis pripažįstas, jog palyginus su praeitais metais gerybių esama daugiau, tas jo atsakymas išverstas: "Krautuvėse randamos visos pagrindinės prekės..."

Amerikiečiai buvo nustebinti matydami, kiek nedaug informaciją gauna sovietų pilietis. Jie sutiko mažai asmenų, kurie būtų ką nors girdėję apie neseniai paleistą amerikiečių Telestar satelitą. Labai mažai žmonių nežinojo ir apie praeitą rudens sovietų darytus atominius bandymus.

Ir beveik niekas nežinojo, kad Amerika numetė ant Hirošimos ir Nagasaki atomines bombas tuo metu, kai kariavo su Japonija. Jiems sovietų propagandos buvo tvirtinama, kad amerikiečiai išbandė atomines bombas ant taikingų miestų...

SOVIETIJOJ šeimininkės kalbasi:

- Ar tu žinai, Kijeve parduvinėja dešras?
- Gal žinai būdą kaip jas gauti?

- Važiuk traukiniu į Charkovą.

- Kodėl į Charkovą, jei dešros parduodamos Kijeve?

- Tu nieko nesuprantai! Dėl to, kad "uodega" prie krautuvės prasideda Charkove.

(vg)

DIRVA

Nr. 84

Liepa-July 23, 1962

Cleveland, Ohio

Vidaus rūpesčių spaudimas

NORS VISOS VAKARŲ VALSTYBĖS PERGYVENA IKI ŠIOL NEBŪTĄ GERBŪVĮ. JŲ VADAI TURI TIEK DAUG VIDAUS RŪPESČIŲ, KAD INICIATYVA UŽSIENIO POLITIKOJE PALIKO NIKITAI CHRUSČIOVUI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Rašau šias eilutes dvejų žinių paveiktas. Viena skelbė, kad JAV šiandien sėkmingai išbandė anti-raketą Zeus, kuri numušė aukštai skrendančią, 16,000 mylių į valandą greičiu Atlas tipo raketą virš Pacifiko vandenyno. Antra žinia atėjo iš Tailando sostinės Bangkoko. Ji pranešė, kad Tailando, kuris rubežiuojasi su Laosu, vyriausybė, Vakarų spaudžiama, sutiko su Ženevoje sutartu Laosu neutralumu, bet Bangkokas net vienas rimtas žmogus netiki, kad Laosas ilgai liks neutraliu. Esą, kaip tik pasibaigs liūčių perėjimas, Laosas pereis visiškai raudonųjų "globon". Pirmoji

žinia buvo viena iš visos serijos naujienų, skelbiančių apie milžinišką JAV pažangą erdvės užkariavimo srityje, antra pakartotinai skelbia apie JAV nesugebėjimą savo milžinišką techninę persvarą išnaudoti žmoniškai tvarkai pasaulyje įvesti.

Žinia, tas uždavinys nėra lengvai sprendžiamas, tačiau blogiau, kad nenorima sutikti, kad toks uždavinys iš viso egzistuoja. Nulėmusios pirmą pasaulinį karą, JAV pasitraukė izoliacijon. Nulėmusios antrą — jos atidavė beveik trečdalį viso pasaulio gyventojų bolševikų terorui. Būtų galima juoktis, jei ne

būtų liūdna, kad jos, tai padariusios, dar toliau su jais derasi kaip su padorias tendencijas turinčiu partneriu.

Šių metų liepos 4 d. šventės proga prezidentas J. F. Kennedy pasisakė už glaudesnę bendradarbiavimą su Europa, už eventualią Atlanto uniją. Kitaip tariant, už glaudesnę bendradarbiavimą su tais, kurie turi panašią pasaulėžiūrą, socialinę ir ūkinę gyvenimą. Tiems žodžiams niekas ypatingai neprieštaravo. Deja, už kelių dienų jie buvo pamiršti. Kažkoks piktas likimas lėmė, kad visi galimi Atlanto Unijos partneriai staiga, gali sakyti, susirgo vidaus negalavimais.

Prezidentas J. F. Kennedy, patyręs trečią iš eilės didelį smūgį savo prestižui demokratų kontroliuojamam kongrese (senetas, kuriame demokratai turi 21 senatoriaus daugumą, atmetė jo "medicare bilių"), ruošiasi rudens rinkimų kampanijai, norėdamas pralaimėjimą išnaudoti savo partijos naudai. Be to, jo laukia labai didelis galvosūkis dėl jau prasidėjusio ar prasidėsiančio ūkinio atoslūgio ir ryšium su tuo mokesčių sumažinimo problemos. Didž. Britanijoje premjeras Macmillanas stengiasi sulipdyti naują kabinetą, kuris turėtų grąžinti pasitikėjimą jo vyriausybei. Vokietijos Konradas Adenaueris patyrė pralaimėjimą Rheinlando-Westfalijos provincijos rinkimuose, po kurių pakėlė galvą jo partneriai koalicinėje federacijoje vyriausybėje. Ir de Gaulle turi savo rūpesčių. Po to kai jis atidavė Alžirą, kuriame ko gero dar gali įsigalėti komunistai, daugeliui prancūzų jis atrodo esąs nereikalingas. Pakitimų reikia ir Franco Ispanijoje ir Salazar Portugalijoje.

Tokiame rimtame momente pagrindinės Vakarų valstybės yra paskendusios savo vidaus rūpesčiuose, kurie aplamai imant nėra tokie baisūs — visos jos gyvena dar nebuvusios gerovės laikotarpiu. Todėl ko labiausia Vakarams trūksta yra ... geros vadovybės, kurios sugebėtų savų tautų

Keturi Chicago Baltijos tunto jūrų skautai Julius Butkevičius, Romas Peteris, Algis Rimas ir Jonas Tamošiūnas atliko laiveliais 453 mylių kelią upėmis ir kanalais iš Wisconsin atplaukdam į Chicago. Plačiau apie jų kelionę skaitykite 3 psl.

P. Petručio nuotrauka

Išvarė sovietų šnipus

Prieš porą savaitių Naujosios Zelandijos ministeris pirmininkas Holyoake staug iškvietė Sovietų Sąjungos charge d'affaires ir įteikė reikalavimą, kad per 48 valandas iš N. Zelandijos teritorijos pasišalintų sovietų atstovybės antrasis sekretorius Štykov ir prekybos attache Andreev.

Abu rusų diplomatai pasiskelbti persona non grata už šnipinėjimą karinėje plotmėje. N. Zelandijos saugumas susekė ir turi neabejotiną įrodymus, kad abu rusų "diplomatai" rinko karines žinias apie N. Zelandijos, Australijos ir Pietryčių Azijos gynybą bei amerikiečių atominius bandymus Ramiajame vandenyne.

Sovietų Sąjungos pasiuntinys kategoriškai nepaneigė N. Zelandijos vyriausybės apkaltinimo, bet pareiškė, kad visas reikalas

yra didelis nesusipratimas. Ilgą atsiprašydamas pridūrė, kad Štykovas ir Andreevas buvo visiškai nepritęžę užsienio tarnyboje(!?).

Dar nėra patirta Sovietų Sąjungos reakcija, bet plačiai kalbama, kad Sovietų Sąjunga gali uždaryti savo atstovybę Wellingtone. Tai pareiškė pats rusų atstovas Ivanov, nors jis sakė darysias viską, kad atstovybė liktų neuždaryta. N. Zelandijos ministeris pirmininkas Holyoake užklaustas, ką jis galvoja apie galimą sovietų atstovybės panaikinimą, atsakė — tai yra visapusiškai Sovietų Sąjungos reikalas.

Paskutiniomis žiniomis paaiškėjo, kad pabaltiečių veikla Naujoje Zelandijoje prisidėjo prie N. Zelandijos ir Sovietų Rusijos santykių pablogėjimo. Kalbėdamas apie abiejų kraštų santykius sovietų atstovas Ivanov pareiškė, kad jie buvo geri ir draugiški, bet kaip N. Zelandijos ministerio pirmininko pavaduotojas (prekybos ministeris) Marshall krašto sostinėje oficialiai atidarė N. Z. Baltų Klubą globojamą Pavergtųjų Europos Tautų parodą, jis buvo suerzintas ir reikalavo vyriausybės paaiškinimo.

Iš patikimų šaltinių patirta, kad Sovietų Atstovybė protestavo prieš parodos atidarymą, kur buvo rodama Sovietų Rusijos nusikaltimai ir teroras Rytų Europoje, bet ministerio pirmininko pavaduotojas (tikriausiai su vyriausybės sutikimu) protestą ignoravo. Ta paroda prieš kiek laiko buvo Aucklande, po Wellingtono (sostinės) perkelta į Christchurch.

Naujosios Zelandijos spauda be jokių rezervų pritarė vyriausybės žygiui išmetant rusų "diplomatus", nurodydama, kad šnipinėjimas yra neatskiriama sovietų diplomatijos dalis. Vyriausybė užtikrino kraštą, kad išmestiems šnipams nepasisėkė išgauti jokių paslapčių ir pareiškė, kad žmonės, kuriuos rusų "diplomatai" norėjo papirkti, kooperavo su saugumo organais pagirtinai, tuo palengvindami jų darbą ir užtikrindami krašto saugumą.

Reikalauja, kad JT svarstyti
sovietinį kolonializmą Lietuvoje

JTO Specialaus komiteto pirmininkui Chandra S. Jha buvo įteiktas laiškas, kuriame reikalaujama svarstyti sovietų kolonializmą Baltijos kraštuose - Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. JTO Generalinėje Asamblėjoje buvo sudarytas specialus komitetas iš 17 JTO atstovų paruošti sugestijoms ir rekomendacijoms ryšium su kolonializmo reikalu priimta deklaracija, kurios įgyvendinimo eiga ir apimtis teks tai komisijai referuoti ateinančioje sesijoje.

Laiškas pasirašytas Roger N. Baldwin, Tarptautinės žmogaus teisių lygos, privačios organizacijos, akredituotos prie JTO pirmininko. Laiške sakoma, kad tos organizacijos vadovybės manymu, užbaigus svarstyti kitus su tuo klausimu susijusius reikalus, dėmesys turėtų būti nukreiptas į kolonializmą Baltijos kraštuose.

"Baltijo kraštų byloje keliamas apgaulingas argumentas, būk tai jie prašė inkorporacijos į Sov. Sąjungą ir kad Sov. Sąjunga priglaudusi juos. Atsižvelgiant į Baltijos kraštų istoriją užgrobikams keičiantis ir jų atkaklų laikymąsi tautinės nepriklausomybės, bet koks tokios rūšies argumentas nedaug turi svorio protingai galvojančiuose."

Kartu su laišku, ambasadoriui Jha buvo įteiktas ir memorandumas apie sovietų vykdomą kolonializmą Baltijos kraštuose. Memorandume pabrėžiama, kad: "Pagrobtieji Baltijos kraštai - Lietuva, Latvija ir Estija - patiekia drastiškiausią ir ryškiausią Sovietų Rusijos kolonializmo pavyzdį Rytų Centrinėje Europoje."

Buvę laisvomis ir nepriklausomomis valstybėmis, po Antrojo Pasaulinio karo, respectuojami Tautų Lygos nariai, tie kraštai buvo atiduoti negailėstingam svetimų jungui, paglemžusiam jų nepriklausomybę ir laisvę, kartu siekiant išnaikinti jų tautines savybes. Jų balsas negirdimas JTO. O vis tik tai yra Europos tautos, turėję per amžius valstybines tradicijas, laisvę ir Vakarų civilizaciją."

Baigiant memorandumą pareiškama: "Baltijos kraštų žmonės tikisi iš JTO, kad ji panaudos tokį pat spaudimą į jų kolonijalinį pavergimą, koks buvo pritaikytas Belgijai, Portugalijai ir Prancūzijai. Jie turi teisę į Dievo suteiktas ir žmogaus paskelbtas teises bent tokiu pat Pasaulinės organizacijos susirūpinimu, koks buvo parodytas žmonių ir gentims (tribes) Afrikoje."

(E)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

• Gen Lauris Norstad, 6 metus išbuvęs NATO karinių pajėgų viršininku Europoje, lapkričio 1 d. pakeičiamas gen. Lyman L. Lemnitzeriu, dabartiniu JAV štabo viršininku.

• Nauju JAV štabo viršininku skiriamas gen. Maxwell D. Taylor, paskutiniu metu užimęs karinio patarėjo postą prezidentūroje. Ta proga seka eilė kitų pakeitimų aukštojoje JAV karinių pajėgų vadovybėje.

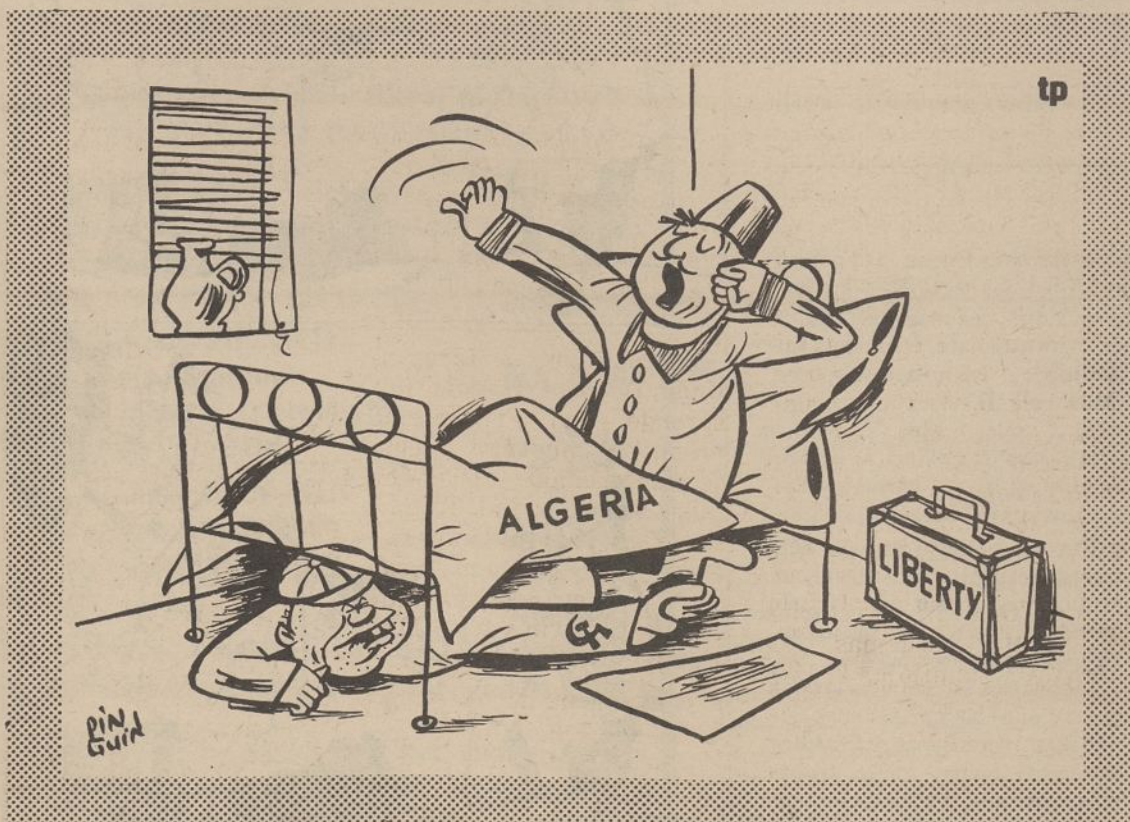
• JTO gen. sekretorius U Thant, viešėdamas Helsinkyje, Suomijoje, Katangos provincijos vadovybę pavadino "krūva klaunų"...

• Genevoje susirinkę 14 valstybių užsienio reikalų ministrai Laos neutraliteto sutarčiai pasirašyti

daugiausia dėmesio kreipia D. Rusko ir A. Gromyko pasitarimams Rytų-Vakarų problemas gvildinant. Berlyno klausimas, nors ir ne oficialiai, lieka pagrindiniu pasitarimų objektu.

• Aukščiausias Tarptautinis Teismas Hagoje nusprendė, kad JTO nariai privalo apmokėti jiems skirtas išlaidas, išlaikant taiką Konge ir Vid. Rytuose. Tas išlaidas atsisako mokėti Sov. Sąjunga. Išvadoje — Sov. Sąjunga gali nustoti balsavimo teisę JTO asamblejoje.

• Ekspertai Raud. Kinijos reikaluose Hong Konge išgautų pranešimų, sprendžia, kad šių metų derlius būsias dar menkesnis už praeitų metų.

Kremlius jau kėsina į Alžiro laisvę...

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

PERSKAIČIUS PLB KULTŪROS TARYBOS PRANEŠIMĄ

L. VAICIŪNIENĖ

Platos apimties pareiškime išdėstytos aktyvesnės lietuvių visuomenės dalies mintys, beveik visos, buvusios pakartotinai reikštos mūsų spaudoje atskirais straipsniais. Todėl jos būtų bendra visų nuomonė lietuviško auklėjimo ir kultūros reikalu. K.T. jas suskirsčiusi skyriais ir įrašiusi ką naują, nemano, kad čia galutinis žodis dabarčiai ir visos gairės ateičiai. Todėl prašo organizacijų ir atskirų asmenų sumanyti.

Dėl pačios K.T. užimamos ar užimsimos vietos ir vaidmens Lietuvių Bendruomenėje čia nešneku. L.B. nariais, man rodos laikytinas kiekvienas lietuvis, organizacija, sambūris, ar būtų toje B-nėje aktyvus, pasyvus - net skaldantis. Jeigu L.B. neatlieka, neatliks savo uždavinių, tai būtina viena iš priežasčių, kad per daug joje nedrausmingo, skaldaus, nesąmoningo elemento traukiančio savais keliais (lydeka, vėžys ir gulbė) prasiplėskiančio su pagrindiniu tikslu. Tuo tarpu kiekvienas iš mūsų, kiekviena organizacija, neskiriant nei kumio, nei klebono - esame atsakingi už savo bendruomenės lietuviškąją stiprųbę. Man rodos, kad tiksliausiai tai nusako lietuvių liaudies išmintis. Vyraujant namie, šeimoje netvariai, kai tinginė neklaudžia dukrė motinai pranešė "Atvažiuoja svečių močiute," motina atsako, "bus tau gėda, dukčiuke".

Ne vieną sykį lietuviškoji bendruomenė yra buvusi paliesta gėdos, negarbės, dėl mūsų skalumo, grupinių ar atskirų ambicijų, kaip patys kartais pasisako, noro prasišči, kad pakliuvus į istoriją - nesvarbu į kokią, kad tik istoriją.

P.L.B. Kultūros Taryba (reikia

suprasti lietuviškos) ateina su vienių žodžiu ir įtaigojimu - ateina lietuviško darbo pabiras padėti suorganizuoti į vieną lydinį. Todėl jos priminimas didžiųjų reikalų ir smagstomos gairės ateičiai "Kultūrinio veikimo perspektyvai" visai lietuviškai išeivijai yra laisva valia privalomos.

Kadangi pageidaujama, tai drįsčiau ir tarpą tų gairių bandyti smelgti, mano nuomone, labai reikalingi, bet K.T. sąmoningai ar nesąmoningai neįsmeigtų.

ŠVIETIMAS. Žinoma lietuviškas: kokį kitokį mums čia būtų reikalo kurti! Švietimo kely pasigendu lietuviško išėjimo taško - priešmokyklinio auklėjimo. Dabar, kada LB pačius karščiausius reikalus įstatė į vėžes ar bent užrėmė vietą, pats laikas grįžti prie jau parodytos seniau iniciatyvos - kurti ir sistematiškai mažųjų auklėjimą. Palikti tai vien tėvų jėgai nebūtų visiškai tikslu: yra išryškėję, kad tėvams, mažai išimtimis, norintiems savo vaikus išlaikyti savo tautoje, irgi reikėtų pagalbos.

Labai gaila, tačiau LB tokių vaikų liktų neperdaugiausia. Mat, vieni tėvai jau apsisprendę už amerikoniškumą, kad jų vaikai, anot jų, nebūtų dvilypiai, tariant dvikalbiai. Jie arba patys namie tuo keliu žygiuoja, arba atiduoda į vietos vaikų globojamus punktus, darželius. Antriems būtų vistiek, kas jų vaikus reikiamu laiku paglobotų. Bet vis dėlto linktų kur laisviau, linksniau, pramogingiau, kur "verta", nors ir neturėtų nieko prieš, kad jų vaikai lyg ir nejuokiam, lietuviškai dar žabariotų. Jie neleis vaikų, noro židinėlius, kur bus draudžiama vartoti svetimą kalbą, kad vaikai nesudarytų nemalono. Bet dar leis į ansam-

blius ir tolygius sambūrius. Todėl šia prasme reikalingi ir ansambliai, tačiau juose užsikrečia svetimos kalbos vartojimu ir kiti vaikai.

Trečia, kurių tėvai sąmoningai ir atkakliai siekia išlaikyti vaikus savais ne tik širdyje, kaip kas taria, bet ir gyvenime - su kalba ir, apskritai, lietuviškai besireiškiančius. Jie dailosi ne tik lietuviškos dabarties, bet ir aiškios perspektyvos, kurią užsimojus nustatyti ir K.T. Jų vaikai ateina į lietuviškas pradžios mokyklas į aukštesniasias ir pedagoginį institutą. Lietuviškiems semestrams universitetuose dar vis neatsiranda.

Šiai grupei sunkiausia, ir jai L.B. iš pat pradžių turėtų ateiti į pagalbą. "O gerai pabaigai, be abejonės, turi reikšmės ir gera pradžia. Klaidingai paimita gaida gadina visą chorą ar orkestrą. Visokeriopus lietuviškos stiprinimas jau ir politika. Ar anais laikais kova už lietuvišką raidę nebuvo ir politinė kova? To nederėtų užmiršti. Kas kovoja už lietuvišką savitumą, kovoja su bolševizmu bendrai ir už savo krašto politinę nepriklausomybę. Tai čia politika jokiū būdu negalėtų būti užgesinta, bet - tik partinės aistros.

Chicagoje šios trečiosios grupės keliolika vaikų paima Montessori draugijos židinėlis. Bet tai mažytis krislelis didelėje akyje. Tas židinėlis jau ir yra L.B. lietuviško švietimo dalelė, bet jis nepajėgia išplėsti savo veiklos ir suimti laukiančius eilės vaikus vien savo jėgomis. Jam turėtų ateiti į pagalbą LB ir pati kurti, nesvarbu kuria sistema, panašios struktūros lietuviškus židinėlius, kiemelius ar kaip kitaip juos pavadintume. Tėvai pasirinktų tuos, kurie jiems būtų artimesni ir tinkamesni.

Jie suimtų vaikus priešmokyklinio amžiaus 2-6 metų, kaip ir dabar daro.

Židinėliai veikty apskritus metus, išskyrus šeštadienius, sekmadenius, šventes (atostogas), kada tėvai namie ir gali nors tą trumpą laiką su vaikais pabuvoti, nes lietuviška šeima vis dėlto idealiausia mokykla. To amžiaus vaikams stovyklos, bent kaip mes jas iki šiolie esame supratę, ilgalaikis jų laikymas po atvira kepinančia saule, vėlybos vakarinės programos lyg ir netikėtų. Kodėl - ši kartą nešneku, nes manau, kad visiems tai suprantama.

Ir Montessori draugijos, ir LB - nės sukurtuos tiesiogiai mažuos židinėliuose sėkmingiausiai vyks į savos kalbos praktiką visus vaikus įtraukti, ko jau nebepajėgiama padaryti didesniuose sambūriuose, kurie savaime šia prasme jau netenka vertės. Bet, vietos tam tikros įstaigos jų nepareigoja priimti svetimų, kaip, sakysim, vaikų namų ar formalių darželių vardą turinčių įsiregistravusių organizacijų.

Mažų lietuviškų židinėlių vadovams nebūtina nė kokių, paskutinių mokslo žodžių. Tos naujosios pedagogikos mokslo galvos dažnai ir šneka tik apie bendrinį "pilnutinį žmogų", dar tikrai nežinoma iš ko susidarantį, ko pripildytą ir ką darantį. Nesu prieš pedagoginius mokslus, siekiančius bendrinio tobulo žmogaus, jeigu jis iš viso šioje netobuloje žemėje, yra įmanomas (religija juos vadina šventaisiais), bet man atrodo, kad kam-kam, o mums savo tarpe tokio žmogaus "kūrimas" dabar nebūtinai. Mums reikalingas, kad ir netoks tobulas, bet lietuvis. Tai įrodo ir

RYTŲ EUROPOS TRAGEDIJA (21)

DRAMA KARALIAUS RŪMUOSE

Sargybos ties karaliaus rūmais Bukareste saliuotoja. Maršalas Antonescu kopija marmoriniais laiptais į audiencijų salę. Jo saule įdegęs veidas labai rimtas. Aštriu žvilgsniu seka aplinką "conducatorul" - valstybės vadas kuris nuo 1940 rugsėjo 4 dienos vairavo Rumunijos likimą - gal ir nevisada laimingai. Dabar karas, kuriame jis dalyvauja vokiečių pusėje prieš sovietus, verčia jį sunkiam žingsniui. Jis nori karaliai pasiūlyti, kad Rumunija užmegstų ginklų paliaubų derybas su alijantais.

Rusai 1944 rugpjūčio 20 pradėjo didžiulį ofensyvą prieš Rumuniją. Šiaurėje sovietų maršalo Malinovskio vadovaujamas antrasis Ukrainos frontas pralaužė silpnas rumunų gynybos linijas ties Jasais ir skverbiasi pietų bei pietryčių kryptimi, o pietuose sovietų maršalo Tolbuchino vadovaujamas trečiasis Ukrainos frontas giliai įsiveržė į vokiečių-rumunų gynybos pozicijas.

Rumunija didžiausiam pavojui! Maršalas Antonescu pasiekė paskutinį laiptą. Dvaro maršalka rankos mostu nurodo kryptį - mandagus, tačiau nereikalingas gestas, nes Antonescu gerai žino kelią. Tamsiomis livrėmis apvilkti lekajai atidaro suveriamas duris. Didelis prancūziškas laikrodys skambiais dūžiais kambaryje išmuša ketvirtą valandą po pietų tos lemtingos rugpjūčio 23 dienos.

Maršalas turi akimirka palaukti. Jo akys klaidžioja alejiniais paveikslais puikiuose paauksuotuose rūmose, kurie kabo ant šilkiniais kilimais aptemptų sienų. Tai jaunojo karaliaus Michaelio pirmtakai. Ten išsididžioje pozijoje pirmasis Rumunijos karalius Karolis I, Hohenzollernų - Sigmaringų princas, kuris 1881 metais įkopė Rumunijos sostan, šalia jo iš aukšinių rėmų oriai žvelgia Ferdinandas I.

Triukšmas pertraukia maršalo mintis. Pro šaltines duris įžengia karalius Michaelis. Tegyvuoja Jūsų Didybė, - pasveikina maršalas karalių, tačiau tas nieko neatsako į pasveikinimą, bet, kaip pamoką atmintinai išmokęs mokiny, pradeda iš anksto paruoštą kalbą:

Nebėra kada prarasti daugiau laiko. Nepaisant mano protestų, tamsta įtempei mano kraštą tokion būklėn, iš kurios tegali išgelbėti tik skubus fronto veiksmų nutraukimas ir vokiečių išvėjimas.

Antonescu nustemba: - Jūs klystate! - Prašau, su manimi kalbant, išlikti korektiškui. Ką reiškia tas "Jūs"?

Antonescu susimaišo. - Jūs, - pasitaisto, - Jūsų Didybė... Jūsų Didybė šiandien nervingas.

Karalius trepteli koja: - Taip, nes, kai aš ši rytą tamstą pakviečiau, tamsta mane traktavai, kaip nereikšmingą asmenį. Aš neleisiu sauvaliauti. Ar tamsta tiki, kad aš galėčiau tamstai leisti matuoti mano teises, ar tamsta tiki, kad aš pasitenkinsiu, lyg koks idiotas stebėdamas, kaip mano kraštas subyrės.

Nesugaudydamas dėl tokio pykčio prasieržimo, Antonescu atsako:

- Kas gi stengiasi jį sugriauti? Ir dabar prasiveržia senoji

karaliaus neapykanta asmeniui, kuris jo tėvą, karalių Karolį, išvijo iš sosto.

- Jūs visi! - šaukia jis susijaudinęs. - Ir vis dėlto tamsta neturi laiko, kai šaukiu, ateiti pas šio krašto karalių.

Vis labiau aštrėja pokalbis, vis aistringesni kaltinimai. Iraudęs šaukia karalius:

- Kas vykdė išdavystę - tamsta ar vokiečiai? Ar tamsta garantavai vokiečių sienas, ar Vokietija garantavo Rumunijos?

Antonescu suvaldė savo susijaudinimą, jis šaltai atsako:

- Aš nesu kurčias, kodėl taip rėkiate?

- Taip, tamsta kurčias, - kančia atkerta karalius, - nes kitaip jau senai būtum išgirdęs tautos murmėjimą!

Ir dabar karalius atidengia maršalui savo slaptuosius planus, triumfuodamas ir džiaugdamasis savo priešo nusteibimu:

- Pone Antonescu! Visus ketverius metus, kada tamsta manavai mano teises, tamsta neturėjai nei mano simpatijos, nei mano pasitikėjimo. Jau išstius mėnesius aš veikiu su opozicija, kad išgelbėčiau kraštą. Tamsta, žinau tai, mane laikai vaiku. Bet ši ginčą išspręs mano rumunai. Tačiau, jeigu tamsta tiki, kad aš esu išdavikas, tai labai nusivilsi. Aš esu šio krašto ir kartu tamstos karalius. Aš noriu gelbėti kraštą, ir man niekas to nesutrukdys!

Antonescu kraipo galvą:

- Jūsų Didybė yra jaunas ir be patirties.

Karčiai skamba karaliaus atsakymas:

- Tamsta klysti. Kančia taip pat yra patirtis.

Atkakliai moko jį Antonescu:

- Tamsta negali nuspręsti savo krašto likimo.

- Aš esu armijos šefas ir jau daviau įsakymus, - pasako karalius.

Dabar Antonescu suraukia kaklą, ir jo balsas skamba grasinančiai:

- Įsakymus? Kokius įsakymus? Jūsų Didybė žino, kad jis gali prarasti sostą!

Panikiniančiai ir iš aukšto pažvelgia karalius į maršalą:

- Ar tamsta tiki, kad tebeturi galios duoti kokį nors įsakymą? Nuo šios akimirkos aš darysiu

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išleina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laiškus, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

visus sprendimus. Tamsta esi areštuotas.

Antonescu išblyksta: - Kaip? Aš, maršalas? Ne, tai nesąmonė.

Sumišęs jis žvalgosi į vidun įeinančius karališkosios gvardijos karininkus, kurių žingsniai kaukši išblizgintame parkete.

- Išveskite tą žmogų! - įsako karalius Michaelis.

(Šią istoriją paskelbė amerikinis žinių žurnalas "Time" 1947 metais pagal gautos magnetofoninės juostos įrašus. Esą, karalius Michaelis, kuris mėgęs užsiimti radijo ir panašių dalykų montavimu, pasikalbėjęs įrašes per audiencijų kambario sienoje įrengtus slaptus mikrofonus. Kai kurie istorikai abejoja tų įrašų, jau komunistų paskelbtų, autentiškumu, tačiau nesant galimybės įrodyti jų suklastojimą, prileidžiama, kad pasikalbėjimas ir buvęs panašaus turinio.)

Vienas gvardijos karininkas apčiupinėja maršalo kišenes, ieškodamas ginklo. Antonescu su panika sako:

- Maršalas Antonescu niekada nesinėšioja ginklo. Jo autoritetas paremtas ne revolveriu. (W. Bretholz, Ich sah sie stuerzen, Muenchen, 1955).

(B.d.)

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visa gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas. Echo Valley Lodge.

Tai vieta, kurioje Jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiils. Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

Echo Valley Lodge Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso-krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

Echo Valley Lodge be viso kito, poilsio ir žaidimų. Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeruku ir 20 akurų puikaus miško.

Priimami užsakymai taipogi vestuvių puotoms, išskyloms, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

Echo Valley Lodge atidaroma nuo nuo liepos 4 dienos ir veiks per visus išstius metus.

Lietuviai savininkai Julius ir Elena Garmai visus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE,
Echo Lake, Pa.
Telephone: Stroudsburg 424-2920

MOKAME

4 1/2%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

Kristaus pamokymas, kad geriau įeiti į dangaus karalystę viena koja ar akimi, negu pasiduoti papiktinimams, tariant, visokiems suviliojimams. Tokių karo-kovos invalidų turi kiekviena tauta, valstybė. O silpno kūno V. Kudirka ir kiti dvasios milžinai ar nevertingesni už ištisus būrius gražiai nuaugusių sveikų amocijų kosmopolitų. Be to mūsų žmonės, ačiū Dievui, iki šiolie nei sveikata, nei protu, nei grožiu nuo vietinių ne tik neatsilieka, bet pralenkia. Kokie mokslai juos auklėjo?

Lietuviškų židinėlių vadovams pirmoji eilė būtų privalomas lietuviškas turtingumas, taisyklinga kalba, tartis, meilė, tikėjimas, viltis ir vaikui pakantumas.

(Bus daugiau)

NE VIEN TIK REFORMOSE ESMĖ

Daug apšnekėtas, daug aprašytas ALT reformos klausimas artėja prie savo zenito. Vienaip ar kitaip tas klausimas bus išspręstas, priklausys ne tiek nuo suinteresuotų atstovų sugebėjimo ginti ir pagrįsti pasiūlymus, kiek nuo visų atstovų ir ALT ligšiolinės vadovybės geros valios.

Suprasti visuomenės nuotaikas, suprasti laiko dvasią ir suprasti prieš akis stovinčius uždavinius reiškia — jausti atsakomybę ne tik prieš save ir savo sąžinę, bet ir prieš visuomenę, be kurios pritarimo, be jos paramos ALT uždavinių įvykdyti negalėtų nei geriausi pasaulio burtininkai.

ALT reformų projektai ar prieš tuos projektus pasakymai visuomenei yra aiškūs.

Vienų grupių manymu ALT sąstatai reikėtų įlieti šviesnio kraujo, įjungiant organizacijas, kurios savo veikla, savo apimtį ir savo siekiais ne mažiau, o kartais gal net ir daugiau reiškiasi išeivijos visuomeniniame ir politiniame gyvenime, nei kai kurios ALT sudarančių grupių, kitų vėl manymu — jei buvo tiek daug nuveikta su esama tvarka ir ALT sąstatais, kodėl galvoti, kad toliau jau taip nebegalima veikti?

Taigi, klausimų buvo, greičiausia, tie patys klausimai teks persijoti šį savaitgalį Chicagoje.

Išstatų keitimas kai kada būna lengvu formalumu, kai kada jis virsta principinio klausimu. Bet ne įstatų paragrafais esmė. Esmė yra žmonėse, kurie tuos paragrafus interpretuoja, kurie jų rėmuose privalo pasisvesti ir vykdyti numatytus uždavinius.

ALT yra viena iš pagrindinių JAV lietuvių visuomenės organizacijų, kurioje būriais įvairių pažiūrų, įvairaus amžiaus, įvairių temperamentų žmonės. Tačiau ne jų pažiūros, ne jų temperamentai turėtų lemti ALT darbą, jo tolimesnį plėtojimąsi. Šiuo svarbiu momentu ALT tolimesniu likimu susirūpinę turėtų prieš akis turėti ne vien ALT įstatus, bet skilimo tendencijas rodančią, vis labiau įkaistančią visuomenę. Blaivus ir objektyvus žvilgsnis į visuomenės nuotaikas, žvilgsnis į augančius ir besiplečiančius ateities uždavinius turėtų ne mažiau lemti posėdžių eigą.

Padėjus į šoną asmeniškąs ambicijas ne tokie baisūs atrodytų ir įstatų paragrafai.

Esmė ne paragrafuose. Esmė žmonėse, kurie dirba darba.

Esmė santaikoje, tolerancijoje. Visiems turėtų būti aišku, kas džiaugsis ir juoksis Mefistofelio juoku neradus bendros kalbos.

(j. č.)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

**VIEŠĖDAMI CHICAGOJE
APLANKYKITE
PARAMA**

MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke
Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA
Čia gėrimus pirksite tikrai pigiai!
TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
2. CHIANTI Imported Wine Quo. . 0.98
3. MARTINI or
MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
4. GERMAN BRANDY
10 metų senumo 5th 4.39
5. DUJARDIN GERMAN
BRANDY 5th 5.29
6. LONDON DRY GIN
80 proof KVORTA 5th 3.59
7. KRON-BRANNVIN
AQUAVIT 5th 3.98
8. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
9. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

Jaunieji Chicago jūrų skautai įveikę puspenkto šimtų mylių vandens kelią Chicago Sanitarinio Districto kanalo pakrantėje. P. Petručio nuotrauka

PUSPENKTO ŠIMTO MYLIŲ VANDENS KELIAIS P. PETRUTIS

Nuotolis iš Chicago į Wisconsin Dells siekia bene 230 mylių. Šioje dalioje vasarvietėje, pilnoje visokių turistinių praeinių, teko vieną sekmadienio popietę apsilankyti. Prašmatnybės mūsų neviliojo. Trumpai staptelėję "šovėm" dar keletą mylių pirmyn. Kelionės tikslas buvo Wisconsin upės sala. Ją neužligo ir pasiekėm plačiadugne irklinė valtimi. Salos savininkas, Gus Nevar - Nevartauskas, kaip vėliau patyrėm, yra labai palankus lietuvių jaunimo užsimojimams.

Saloje radome keturis jūrų skautukus. Vienas jų, vadovas, tie sa vyresnis. Kiti tai jau tikri skautukai. Teneišėdžia skautukais pavadinti. Ketveriukė rengėsi kelionėn. Ir tai nebent kokion. Jų buvo užsimota įveikti 453 mylių kelią. Keliavimo priemonė: "canoe". Tai indėniškos kilmės laivukščiū. Žinia, toli gražu dabartiniam "canoe" nuo pirmųjų šio indėnų iš medžio išskaptuoto. Dabar jie gaminami iš aliuminio, kurio išteklį šio žemyno gėlmėse randasi visos devynios galybės.

Susipažinkime su keliautojais. Štai jie: Julius Butkevičius (vadovas), Romas Peteris, Algis Rimas ir Jonas Tamošiūnas. Kelionės maršrutas: Wisconsin upe ir ežeru iki Mississippi, Mississippi upe iki Illinois kanalo, kanalu iki Illinois upės ir pagaliau Chicago Sanitarinio Districto kanalu iki Chicago pakraščio. Kelionėje numatyta užtrukti nedaugiau 20 dienų. Šauni iškyla, pasakytume. Tačiau jokiū būdu nepraštinė. Ypatingai žinant, kad daugiau 100 mylių teks ištis prieš srovę ir susidurti su kitais sunkumais.

Nepraštinė ir išplaukta. Tai liūdią ir jūrų skautų vadovybei parašytas raštas, kuriame, be kitko, sakoma:

"Šia savo iškyla norime atžymėti Lietuvos Jūrų Skautijos 40-sius jubiliejinius metus ir kartu įsigyti daugiau patyrimo jūriniam skautavimui... Esame pasiryžę kietai ir sumaniai kovoti su visomis pasitaikiusiomis kliūtimis. Tepadeda mums gerasis Dievas".

Ir tikrai, tegelbsti jiems Aukščiausias, pagalvojom atsisveikindami. Atsisveikino ir gero vėjo palinkėjo Chicago Baltijos Tunto jūrų skautininkai Antanas Butkevičius, Antanas Levanas, Gediminas Bubelis ir kiti. Iki pasimatymo ištarus, visi keturi sulipo į valtį, atsistūmė nuo kranto, pamojavo irklais ir išplaukė.

Porai valandų praslinkus užėjo pekliška audra. Prašvitus, pakelyje matėme išverstus telegrafo stulpus ir perkūnijos apskaldytus medžius. Pasiekę Chicago sužinojome, kad būta tornadinės audros.

Lygiai po 20 dienų kelionės, jaunieji jūrų skautai pasiekė Chicago. Sugrįžę papasakojo ir apie pergyventą audrą. Pasirodo, audra užėjo netikėtai. Nespėjo net palapinių pastatyti. Tik aprimus įsikūrė palapinėje. Naktį gi buvo du kartus pažadinti šėlstančio vėjo ir perkūnijos. Vėjas, sako, buvo toks stiprus, kad ištraukė visus palapinę prilaikančius kuoliukus. Pergyvėta audra buvo ta-

rytum kelionės egzaminai. Juos išlaikę leidosi tolimesnėn kelionėn.

Per 20 dienų daug patirta ir pergyventa. Būta įvairiausių netikėtumų. Pavyzdžiui, kad ir priplaukus Illinois kanalą. Tik juo keliaudami sužinojo, kad kanalas jau nuo 1951 m. susisiekimui nebe naudojamas. Vanduo visai nusekė, o tiltų vietoje rado supiltus pylimus. Illinois kanale išsikankino dvi dienas, nuplaukdamai nepilnas 10 mylių. Matydami, kad kanalui įveikti neužteks ir dviejų savaitų, jį aplenkė sunkvežimiu. Sugrįžusieji atpasakojo ir vie-

nę įvykį, kuris tikrai būdingas. Vieną vėly vakarą mūsų keliauninkai įsikūrė pakrantės krūmokšniuose ir sumigo. Anksti iš ryto juos pažadino auto mašinos garsai. Išėjus iš palapinės teko susipažinti su žemės savininku, kuris griežtai reikalavo užmokėčio už nakvynę. Mūsų šikiai būtų su malonumu atsilyginę. Deja, ištekliai jau buvo išsekę ir jie prisipažino, kad beturį tik 50 centų. Matyt, kad savininko būta kieto būdo. Nepadėjo jokie tikinimai nei apgailestavimai. Savininkas išplėšė paskutinius centus ir sėdęs į savo 1962 m. Oldsmobile nuvažiavo. Tas žemės savininkas buvo vienintelė pakelyje sutikta neigiama asmenybė. Visi kiti, su kuriais teko susidurti, buvo malonūs ir neatsakydavo pagelbėti.

Daug patirta ir pergyventa... Su kelionės vadovu plačiai išsi- kalbėjom. Paklausus, ar nesigaili atlikęs tokią kelionę ir ar patarų kitiems leisti vandens keliais, atsakė šiais žodžiais:

"Negali būti ir kalbos apie gailestį. Mane ir kitus mano bendrus traukia kelionės ir jei tik sąlygos leis, mes dar daug kartų atliksime panašias keliones. Patariu ir kitiems keliauti. Tokios kelionės ugdo visus gerojus poįdčius ir jaunas žmones įgyja daug patyrimo. Šios savybės gyvenime sudaro pagrindą".

Ir tikrai šios ketveriukės žygį reikėtų labai teigiamai įvertinti. Grįžo sveiki, sutvirtėję, užsigrūdinę. Rašančiojo akyse jie jau ne skautukai, bet tikri vyrai skautai. Tebūna jie pavyzdžiukitiems.

Lietuviškoji Jūrų Skautija rugpiučio 11 d. pradeda savo jubiliejinę stovyklą, Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. Stovykla tęsis iki rugsėjo 1 d. Stovykla ir čia aprašytos kelionės dalyviai.

SPAUDOJE PASIDAIRIUS

ALRKF PASIŪLYMAI

Draugas liepos 18 d. vedamajame cituoja į ALT įeinančiom organizacijom jau prieš kurį laiką išsiuntintus ALRKF siūlymus reformų reikalui. Tame vedamajame yra viena klaida, kurią turime čia pat atitaistyti, būtent, netiesa, kad "dar tuo tarpu nežinia, kaip yra pasisakiusios dėl persitvarkymo ALT kitos grupės ir organizacijos".

Iš kitų grupių - ALT S-ga yra pasisakiusi per Dirvos vedamąjį birželio 27 dieną. Tenka sutikti su Draugo vedamuoju, kad ta tema daug rašalo buvo išlieta, bet jo išlieta ne vien tik Draugo puslapiuose...

Žodžiu, prabilę iš ALT organizacijų centrų už reformą tuo tarpu yra ALT S-ga ir ALRKF Netylėjo ir kitų organizacijų atstovai, daugiausia gi prieš bet kokias reformas nusistatę ALT sekretorius dr. P. Grigaitis.

Tačiau nelengvos dienos laukia ALT suvažiavimo dalyvių. Kaip Draugo vedamasis sugestijonuoja:

"Kadangi pasiūlyme (atsi- seit, ALRKF pasiūlyme) nesugestijonuoja naitinti susitarimo dėsnių, todėl galvojame, kad dar prieš suvažiavimą grupių ir organizacijų vadovybės sunėš į krūvą visus pasiūlymus ir dėl jų rimtai tarsis, kad palengvintų ALT suvažiavimui daryti tokius pertvarkymus, kokie pasirodys esą reikalingi. O apie reikalingumą ir kalbos būti negali."

Taip tai taip. Bet tas "susitarimo dėsnių" - ar pavyks perlipti saugiai per tą siaurą lieptelį?

O KAIP SU VLIK'U?

VLIK'o reformų tema prabilo buvęs VLIK'o vykdomosios tarybos ir PLB Valdžios pirmininkas J. Matulionis Tėviškės Žiburiuose liepos 19 d. Savo diskusiniame straipsnyje jis siūlo šaliai esamų VLIK'e grupių atstovų įlieti tiek pat LB-nės atstovų. Kodėl ta 50-50 bazė? J. Matulionis mano, kad:

"Šiandien, ačiū Dievui, nėra tokio aštraus rivališkumo bei trynimosi tarp skirtingų grupių, kaip anksčiau. O PLB atstovams įsijungus į bendrą veiklą, tos rivalizacijos bus dar labiau suniveljuotos, nes Bendruomenės atstovai turės atsižvelgti ir į savo užnugarį, kurį sudaro įvairių pakraipų žmonės. Šie atstovai bus įpareigoti paisyti bendrų reikalų, o nesimpatizuoti partinėms pažintoms."

Dar vienas dalykas turi būti paminėtas. Tai išstojusių grupių grįžimas į VLIKą. Bent dabartiniu metu ir dabartinėse sąlygose neatrodo, kad jų grįžimas būtų įmanomas, nes nė iš vienos nė iš kitos pusės nematyti jokių prosvaisčių, kurios duotų bet kokių vilčių. O tas išsiskyrimas, nors negali būti pasvertas matais, bet niekam į sveikatą neina. Grupės, kurios manė galėsiančios daug ką padaryti savo pačių pajėgomis, skaudžiai apsiriko. Jų darbo vaisiai - išeivijos suskaldymas, iš kurio naudos turi tik mūsų priešai. O išsibarstę vadavimo organai, įskaitant ir patį VLIK'o branduolį, neteko tam tikro pasitikėjimo ir nuoširdumo visuomenėje. Dėl to nukenčia tiek moraliai tiek finansiškai visų veiksmų resursai.

PLB įstojimas į VLIKą sudarytų patogų momentą visiems vėl sueiti į vienybę. Bendruomenės vadovybė neturės jokių ambicijų šį reikalą išjudinti iš mirties taško ir jį įstatyti į taikingos veiklos vėžes."

Ką reiškia paskutinis sakiny-

teisybė ar klaidą, sunku pasakyti. Gal dėl to ir straipsnis - diskusinis.

• Prancūzija ir Tunisas atnaujino diplomatinius ryšius, nutrauktus ryšium su kova, pradėta prieš 2 metus, dėl Prancūzijos karinių bazių Bizertoje.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

24 valandų patarnavimas

Tel. 942-8038

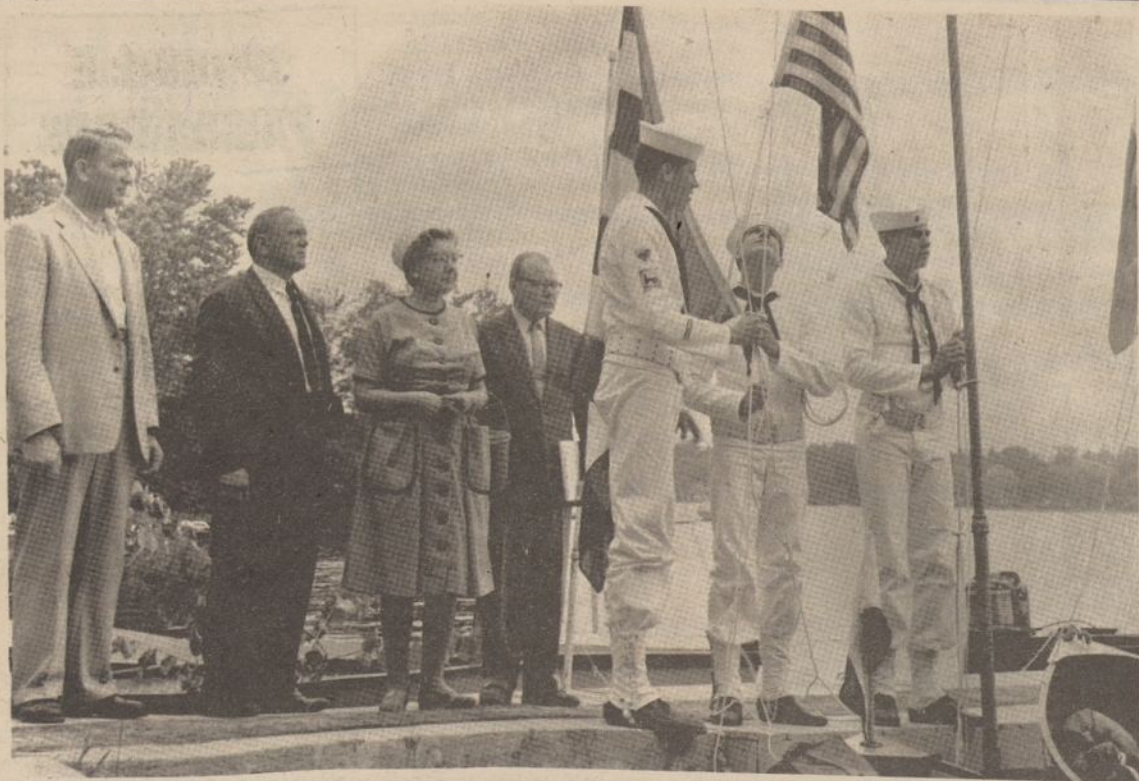
J. S. AUTO SERVICE & SALES

Didelis pasirinkimas geros rūšies vartotų mašinų.

Dažoma karštais purkštuvais — taisomos karose-rijos — motorai — bėgiai — sankabos — stabdžiai.

J. ŠVARCAS
savininkas

35571 Vine Street
Eastlake, Ohio

JŪRŲ SKAUTŲ ŠVENTĖ BOSTONE

Prie Pembroke, Mass. gražioje Oldham ežero saloje, šiomis dienomis buvo atidarytas Bostono lietuvių jūrų skautų Nemuno uostas.

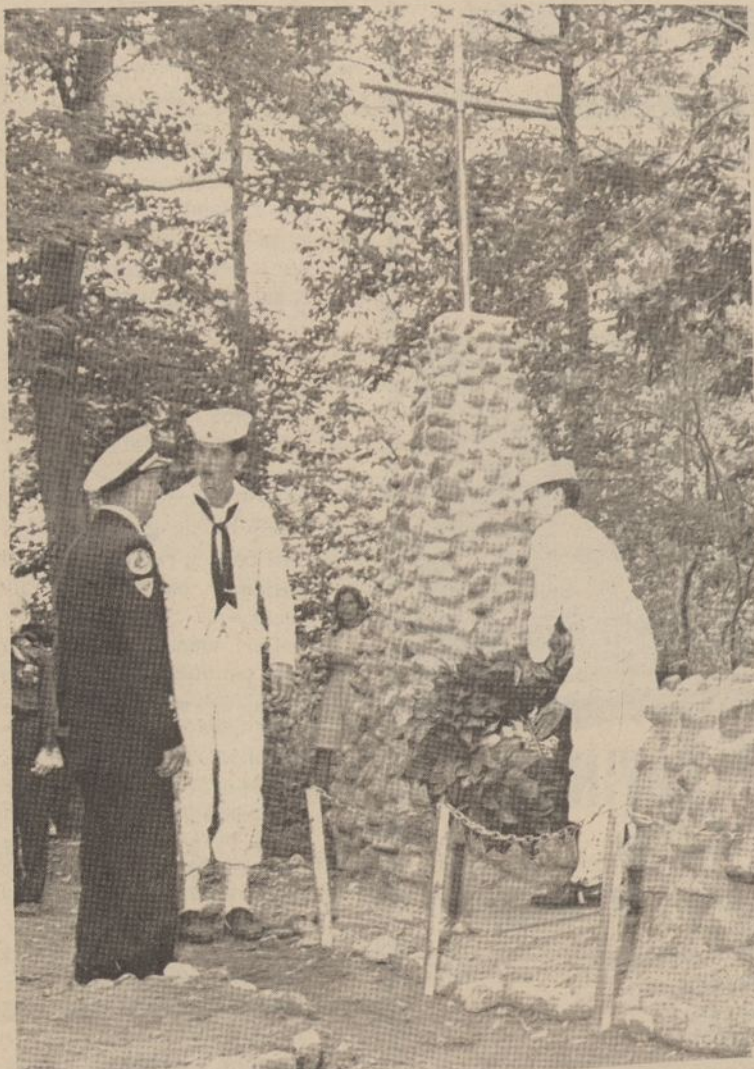
VIRŠUJE: Nemuno uosto atidarymo metu keliamos JAV ir Lietuvos vėliavos. Krantinėje stovi: L. Lendraitis, Ig. Vileniškis, adv. Z. Šalnieris ir A. Matjoška. Viršuje dešinėje: Bostono lietuviai jūrų skautai pasiruošę pritimams.

DEŠINĖJE: uoste išsirikiavę jūrų skautai klauso įsakymų.

APAČIOJE: Nemuno uosto aikštelėje prie pastatyto iš akmenų paminklo, panašaus į Nežinoamojo

Kareivio kapą Kaune karo muziejuje, jūrų skautai padeda vainiką.

VIRŠUJE: Vietininkas M. Manomaitis uždeda komodoro kepurę Nemuno uosto direkcijos pirmininkui Ignui Vilėniškui, daug pasidarbavusiam, kad jam priklausančioje saloje būtų įsteigtas šis puikus uostas, kuriame lietuviai jūrų skautai galės išplėsti savo veiklą.

KAIRĖJE: Į uosto atidarymo iškilmes atsilankė daug svečių. Nuotraukoje skautininkai prof. Montautas ir P. Molis tarp jūrų skautų vadovų E. Eito ir M. Manomaičio.

Visos nuotraukos Beatrichės Kerbelienės.

SEPTYNI SKIRTUMAI

(Galvosūkio 2 psl. sprendimas)

1. Užpultojo vyro skrybelė skirtinga. 2. Jo švarko apykaklė matoma iš po palto. 3. Plėšiko šešėlio viršūnė skirtinga. 4. Pirmojo plėšiko kairioji koja skirtingai pastatyta. 5. Aukštojo plėšiko skrybelės kraštas nuleistas. 6. Trečiojo plėšiko lietpalis neturi antpečio. 7. Jo lietpalio alkūnės raukšlė yra aukščiau.

Vertė J. P. PALUKAITIS

(41)

— Tamsta mane... pone Reinoldai, ar tamstai visiškai aišku, ką tamsta kalbi? Ar tamstai aišku, ką tai reiškia — tamsta būtum mane išgabenęs iš Budapešto, per visą Vengriją ir sieną...

Jeningas nutilo ir, kai jis dabar pakėlė žvilgsnį ir pažvelgė į Reinoldą, jo akyse spindėjo baimė.

— Tamsta nesi žmogus, kuris atvyksta vien tik žinios perduoti, pone Reinoldai, — pasakė jis tyliai. — Žmonės kaip tamsta niekada nėra pasiuntiniai. — Miglotas būgštavimas staiga virto aiškiu įsitikinimu, ir senojo žmogaus lūpos pabalo. — Tamstai iš viso nedavė uždavinio mane paraginti, kad grįžčiau į Angliją... Tamstos uždavinys yra mane pargabenti — vienaip ar kitaip. Ar ne tiesa, pone Reinoldai?

— Ar tai nėra gerokai nesąmoningas spėliojimas, pone profesoriau? — ramiai atsakė Reinoldas. — Net jeigu ir galėčiau prievartą panaudoti, ko negaliu, tai niekada nebūčiau toks kvaiša, kad tai daryčiau. Prileiskime, kad tamstą tikrai norima surakintą nugabenti Anglijon — juk vistiek nebūtų galimybių tamstą prieš savo norą priversti ten pasilikti ir mūsų kraštui dirbti. Mes nenorime "meluoto patriotizmo vėliavnešiais" pakeisti satelitinės valstybės slaptąją policiją.

— Aš nė vieną akimirką neprileidau, kad tamsta bandys mane jėga išgabenti Anglijon. — Senojo žmogaus akys vis dar tebeišdavė baimę, baimę ir susikrėtimą. — Sakykite, pone Reinoldai, kaip... sekasi mano žmonai. Ar ji dar tebegyva?

— Dviem valandom anksčiau, negu man reikėjo išskristi iš Londono, buvau pas ją. — Reinoldas kalbėjo su pilno nuširdumo rimtumu, nors Jeningienės niekada nebuvo matęs savo gyvenime. — Radau ją nepasikeitusią.

— Ar tamsta nori pasakyti, kad jos būklė vis dar tebėra kritiška?

Reinoldas truktėlėjo pečiais.

— Tai kalbėti — gydytojų reikalas.

— Dėl Dievo meilės, žmogau, nekankink manęs ilgiau! Ką gi sako gydytojai?

— Dagtis tebežėri. Tai vargu ar mediciniškas išsireikšimas, pone profesoriau, bet taip išsireiškė ponas Bathurst — chirurgas, kuris ją operavo. Ji visą laiką turi pilną sąmonę ir beveik nejaucia skausmų, bet labai silpna. Ir, atvirai kalbant, jos gyvenimas gali baigtis kiekvieną akimirką. Ponas Bathurst galvoja, kad ji paprasčiausiai nebeteri jokio noro gyventi.

— Dieve, Dieve! — Jeningas nusisuko ir spoksojo į langą. Kai jis netrukus atsisuko, jo veidas buvo skausmo iškreiptas, ir akyse blizgėjo ašaros. — Aš negaliu tikėti, pone Reinoldai, aš paprasčiausiai negaliu tikėti. Tai negali būti. Mano žmona visada norėjo gyventi. Ji visada...

— Tamsta nenori tikėti, — nutraukė jį Reinoldas. Jo balsas buvo šaltas iki žiaurumo. — Pagaliau, juk mums visiškai vistiek, kaip mes elgiamės, kol tai nurašina mūsų sąžinę. Tamsta labai gerai žinai, kad tamstos žmonos gyvenimas paprasčiausiai jau neturi jokios prasmės — bent tol, kol jos vyras ir sūnus yra nepasiekiamai dingę už geležinės uždangos.

— Kaip tamsta gali išdrįsti šitaip...

— Tamsta sargdini mane! — akimirka Reinoldas jautė pasipiktinimą tuo, ką jis darė beginkliui senam žmogui, tačiau greitai užgniaužė tą jausmą. — Tamsta stovi čia, sakai didingas kalbas, apeliuoji į savo nuostabiuosius principus, o tuo pat metu tamstos žmona guli vienoje Londono klinikoje ir miršta. Taip, profesoriau Jeningai, tamsta žudai ją, ir taip tiksliai, lyg stovėtum prie jos lovos ir savo rankomis jos gerklę...

— Nutilk, tamsta! Dėl Dievo meilės, nutilk! — Jeningas griebė rankomis galvą ir ją beviltiškai sukinėjo. Paskui delnais perbraukė kaktą. — Tamsta teisus, Reinoldai, tamsta per daug teisus. Aš rytoj pat išvažiuočiau, bet tas reikalas nėra toks paprastas. — Jis liūdnai papurtė galvą. — Kaip galite iš žmogaus reikalauti, kad jis pasirinktų arba gyvybę žmonos, kuriai jau galbūt visai nebėra vilčių, arba gyvybę vienintelio sūnaus. Mano būklė yra neišsprendžiama. Aš turiu sūnų...

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Pavergtųjų Tautų Savaitė** buvo paminėta liepos 20 d., šv. Jono Katedros salėje, kur susirinkę pavergtųjų tautų atstovai turėjo progos išklausti kongreso atstovo Michael Feighan kalbos. Savo turiningoje kalboje kong. Feighan pabrėžė pavergtoms tautoms nepalankią atmosferą State Departmente, apie reikalingą Senate įsteigti pavergtoms tautoms komitetą ir prie Prezidento sudaryti pagalbinį komitetą tyrimui ir studijavimui esamos pavergtųjų tautų padėties ir galimybes joms pagelbėti siekiant nepriklausomybės.

Susirinkimą ruošė Clevelando Council for Information on Communism. Programai vadovavo Clevelando miesto tarybos narys Ralph Perc.

I susirinkimą jautrių žodžių prabilo adv. Julius Smetona, perskaitęs rezoliuciją, kuri bus įrašyta į Kongreso rekordus.

• **Marytė Gailiūšytė** šiemet baigė Notre Dame Akademiją ir Cleveland Music Settlement gaudama Certificate of Accomplishment muzikoje. Ji pianinu mokėsi pas B. Smetonienę. Toliau pianino studijas tęs pas žymų pasaulinio masto pianistą Theodore Lettvina. Rudenį Marytė studijuoti pradės Notre Dame kole-

ST. CLAIR SAVINGS ĮTEIKIA DOVANAS

St. Clair Savings, Lake Shore skyriaus atidarymo iškilnių proga, įteikė 43 laimėjimus juos burtų keliu laimėjusiems. Iškilnės įvyko liepos 17 d., Euclido miesto teisėjui William F. Burns traukiant laiminguosius numerius. Jam asistavo St. Clair Savings prezidentas Paul J. Schneller ir Harold R. Swope, naujojo skyriaus vedėjas. Pagrindinę dovaną, G.E. šaldytuvą laimėjo Agnes Valencic, gyv. Euclide.

gijoje, pasirinkdama pagrindinę šaka prancūzų literatūrą. Ji taip pat uoliai veikia studentų ateitininkų ir skautų organizacijose.

• **Guodai Stuogytėi**, Vyt. ir Julijos Stuogių dukrai, liepos 18 d. buvo padaryta operacija ir ji gydoma dr. D. Degesio prižiūroje Policlinic ligoninėje.

Čaikovskio ir Rachmaninovo mėgėjams

Clevelando Vasaros Orkestro koncertai Public Auditorium salėje vyksta dideliu pasisekimu. Rinktinė programa, populiarių ir romantiškų kompozitorių kūryba, rinktinis orkestras ir solistai — visa tai sudaro žavingą įnašą Clevelando kultūriniam gyvenime.

Liepos 25 d., trečiadienį, išgirsite melodingus romantinės muzikos meistrų darbus. Tai Čaikovskio ir Rachmaninovo kūrybos vakaras, kurį papildys žymioji pianistė Eunice Podis, grodama Rachmaninovo "Paganinio Rapsodiją".

Koncerto pradžia 8:30 val. vak.

• **Lithuanian Village** akcijos yra jūsų indėlis mūsų bendruomenės ūkiniam kilimui. Tai nėra auka — jos duoda pelno. Jas įsigyti — mūsų visų pareiga.

• **Tėvynės Garsų Radijas**, vienintelė Clevelande jau eilę metų lietuvišku žodžiu ir daina lietuvių visuomenę džiuginanti radijo valandėlė, kviečia Clevelando visuomenę į Radijo balių, kuris įvyks liepos mėn. 28 d. (šeštadienį), Lake Shore Country Club patalpose.

Tosė patalpose jau eilę metų susirenka Tėvynės Garsų rėmėjai ir bičiuliai, jaukiai praleisti vasaros savaitgalio.

Meninėje programoje pasirodys solistė Aldona Stempužienė ir Čiurlionio Ansamblio vyrų choras, diriguojamas A. Mikulskio.

Staliukus užsisakyti galima iš anksto, skambinant telef. 382-9268.

KREIPKITES Į SAVO SODININKĄ

Pavyzdinčiai sutvarkyta sodyba yra kiekvieno šeimininko pasididžiavimas ir didelis įnašas į jūsų apylinkės gyvenimą.

Mes turime jums pasiūlyti žemaūgių vaisinių medelių, vaiskrūmių, spalvingų rožių, įvairių dekoratyvinių krūmų, pievoms Agriko trąšų, piktžolėms naikinti chemikalų, durpių ir sėklų.

Taip pat galite gauti specialiai paruoštos žemės kambarinėms gėlėms.

Užsukit pas **Vincę Apanių**, jūsų sodininką —

12518 Lake Shore Blvd., Cleveland 8, Ohio, arba šaukit telefonu PO 1-5614.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

LIEPOS 28 T.G. Radijo vakaras Lake Shore Country Club salėje.

RUGPIŪČIO 5 D. 10-ji Lietuvių Diena Neurų sodyboje. Rengia LB Clevelando 1-os Ap. V-ba.

RUGSĖJO 8 D. D.L.K. Birutės Draugijos rengimas.

RUGSĖJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius - koncertas.

SPALIO 20 D. "Lietuva Maironio kūryboje" - akademinis minėjimas ir pobūvis šv. Jurgio parap. salėje.

SPALIO 6 D. Vlado Braziulio vad. dramos studijos rengiamas draminis Stasio Pilkos rečitalis.

LAPKRIČIO 24 D. L. V. S. Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

GRUODŽIO 2 D. Akademija Maironio Garbei - paskaita, Čiurlionio Ans. koncertas ir pobūvis Naujos parap. salėje.

KAS DIRVOS NESKAITO - DAUG NUSTOJA!

DIRVA METAMS
TK \$10.00

FILATELIJOS KAMPELIS (9)

ANTANAS BERNOTAS

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBES išleido šiuos naujus pašto ženklus:

1. Liepos 1 d. išleistas 10 c. žyminis ženklas (documentary) su Internal Revenue centrinio pastato Washington, D.C., vaizdu, paminėjimui 100 metų sukakties nuo tos įstaigos įsteigimo. Nors šie ženklai ir pardavinėjami pašto įstaigose, tačiau korespondencijai apmokėti jie netinka.

2. Liepos 24 d. išleistas 4 c. pašto ženklas Amerikos mergaičių skaučių 50 metų sukakties atžymėti. Piešinys - mergaitė - skautė prie JAV vėliavos.

3. Liepos 28 d. išleistas 4 c. pašto ženklas su pirmo Atominių Energijos Komiteto pirmininko, buv. Connecticut senatoriaus Brien McMahon (1903-1952) atvaizdu.

Kadangi šie pašto ženklai nėra įdomūs, todėl jų neuotrauksime, bet dedame amerikiečių žinioje esančios PANAMOS KANALO ZONOS 4 c. p. ženklą, išleistą kovo 13 d., Amerikos mergaičių-skaučių emblema, palapinės plamių pavėsyje ir Karibų jūros pakrantė.

LIETUVA, minėdama įvykį, kai didžiosios pasaulio valstybės ją pripažino de jure, 1922 m. rugsėjo mėnesį išleido specialią 12 pašto ženklų laidą su žymiaisiais ano meto Lietuvos veikėjais. Piešiniai - dail. Adomo Varno.

Tai buvo paskutinė auksinių skatų laida, nes nuo spalio mėn. 1 dienos Lietuvoje buvo įvesta lieto valiuta.

JAV Lietuvą de jure pripažino 1922 m. liepos 25 d., taigi šiemet minime šio įvykio 40 metų sukaktį.

Čia dedame šios serijos pačių auksčiausią vertę - 10 auksinų pašto ženklą. Ženkle matome: Steigiamojo Seimo pirmininką Dr. Staugaitį, pirmąjį Valstybės Tarybos narį bei Teisingumo ministrą St. Šilingą.

ISPANIJA išleido 3 pašto ženklų seriją paminėjimui 400 metų sukakties, kai šv. Jėzaus Teresė (1515-82) reformavo basųjų karmeličių ordiną.

25 centavų ženkle parodytas

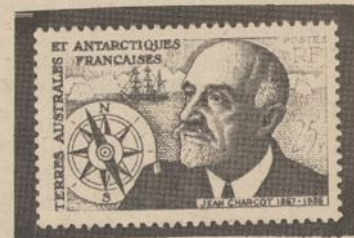
šv. Juozapo vienuolynas Aviloje, kuriame apsigyvenusi šv. Teresė 1562 m. reformavo seniau įsteigtą karmeličių ordiną ir parašė konstituciją.

1 pezetos ženkle - šv. Teresės galva iš didelės skulptūrinės grupės, darytos skulpt. Lorenzo Bernini, esančios Santa Maria bažnyčioje Romoje.

3 pez. ženkle - šv. Teresė, dail. Velazquez darbas. Šv. Jėzaus Teresė buvo kanonizuota pop. Grigaliaus XV 19622 m. Jos šventė - X.15 d.

Vilniuje šios karmelitės turėjo šv. Juozapo vienuolyną, veikusį nuo 1638 iki 1865 m., kurį rusų valdžia uždarė ir nugriovė, padarydama turgavietę.

PRANCŪZIJA savo Antarkties Teritorijai, kuri vadinama TERRRES AUSTRALIS ET ANTARCTIQUES FRANCAISES, išleido 25 frankų pašto ženklą, kuriuo pagerbiamas žymus Antarkties tyrinėtojas Jean Charcot.

Jean Baptiste Charcot (1867-1936), nors buvo gydytojas, pasižymėjo Antarkties tyrinėjimams ir 1903-05 bei 1908-10 metų laikotarpyje, plaukiodamas Pietų Afrikos vandenyną, surado dar nežinomų žemių. Žuvo ties Islandijos krantais 1936 m.

Prancūzų Antarkties Teritorijai, anksčiau administruojama iš Madagaskaro, nuo 1955 m. rugpiučio 6 d. sudaro atskirą administracinę vienetą. Teritorijai priklauso: Kerguelų salynas, šv. Povilo, Amsterdamo ir Crozet salos bei Adelės Žemė Antarktyje. Pašto ženklus išleidžia nuo 1955 m.

KONKURSYNINIS RAŠINYS APIE MAIRONĮ JAUNIMUI

Clevelando Maironio Metų Komitetas, sielkdamas Maironio minėjimą prasmingai įtraukti taip pat ir jaunimą, Lietuvių Bendruomenės Clevelando I Apylinkės Valdybos iniciatyva bei siūlymu, skelbia jaunimui konkursinį rašinį apie Maironį. Sąlygos:

1. Rašinys rašomas viena kuria čia teikiama a) Maironis - tautos atgimimo dainius, b) Maironis tautoje ir dainose, c) Gairė Maironio kūryboje, d) Maironio reikšmė Lietuvai ar e) paties rašančiojo pasirinkta tema.

2. Rašoma ranka arba mašinėlė. Rašinio apimtis - ne mažiau kaip 4 mašinėlės rašyti puslapiai, praleidžiant eilutes.

3. Konkurse dalyvauja studentai ir moksleiviai, baigę Clevelando aukštesniuosius liuanistinius kursus ar šeštadienines liuanistines mokyklas, ir aukštesniųjų liuanistinių kursų klausytojai.

4. Rašinys pasirašomas slapyvardžiu.

5. Rašinius vertina komisija: pirm. P. Baidiūnas, V. Kavaliūnas, D. Staniškienė, J. Stempužis ir J. Žilionis.

6. Skiriamos trys premijos: pirmoji 50 dol., antroji 35 dol. ir trečioji 20 dol. Lėšas skiria LB Clevelando I bei II apylinkės, taip pat kviečiama prisidėti draugijas bei paskirus asmenis.

7. Rašiniai kartu su atskiruose užlipintuose vokuose įdėtomis jų autorių pavardėmis, vardais ir adresais vertinimo komisijai siunčiami paštu pirmininko adresu: P. Baidiūnas, 3092 Euclid Hts. Blvd., Cleveland 18, Ohio.

8. Rašinių išsiuntimo paskutinė (pašto antspaudu) data - ne vėliau kaip 1962 spalio 6 d.

9. Premijos teikiamos jaunimo Maironio minėjime 1962 spalio 20 d.

Maironio Metų Komitetas

L. Žvirkalnis

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558

6901 Superior Ave.

Krautuvės — 431-6339

Cleveland 3, Ohio

DIRVA

Nr. 84

1962 m. liepos 23 d.

KAS IR KUR?

• **Jonas Sabaliauskas**, buvęs Lietuvių Studentų S-gos pirmininkas, 1958 m. baigęs Western Reserve biznio administraciją, aktyviai reiškiasi Ohio respublikonų partijos sluoksniuose.

J. Sabaliauskas, ryšium su ateinančiais Ohio gubernatoriaus rinkimais, respublikonų partijoje užims įtakingą postą, teikiant vilčių, kad jaunos lietuvių jėgos sugebės ir respublikonų partijoje atgaivinti turėtas pozicijas, prarastas su Ant. Olio mirtim.

• **Povilas Vaitonis**, vienas geriausių mūsų šachmatininkų, dabar gyvenęs Kanadoje, su žmona Magdaleną ir dukrelėmis Danute ir Vida lankosi Chicagoje.

• **Juozo Daumanto knyga** Partizanai naują laidą, papildytą dar nespausdintais d o k u m e n t a i s, iliustruotą dail. J. Lapės šį rudenį išleis. Laisvę Fondas Lietuvių kultūrai kelti.

• **Dr. K. Valiūnas**, Neries tarptautinės prekybos bendrovės direktorius, su sūnumi Domu, išskrido į Europą, kur lankysis Italijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Anglijoje.

• **Jūratė Kazickaitė** išvyko į Šveicariją vasaros metu studijuoti prancūzų kalbą. Ateinančiais metais anglų kalbos ir literatūros studijas tęs Exeter universitete Anglijoje.

FUTBOLU IR TENISO

VARŽYBOS

Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių Futbolo (soccer) ir Lauko Teniso varžybos įvyks 1962 m. rugsėjo 1-3 d. Windsore, Ont., "Labor Day" savaitgalį.

Žaidynės bus vykdomos 1962 m. Kanados Lietuvių Dienos proga.

FASK-to ir KLB-nės Windsoro Apylinkės susitarimu, žaidynes rengia Kanados Lietuvių Bendruomenės Windsoro Apylinkės Valdyba bei Kanados Lietuvių Dienos Organizacinis Komitetas, talkininkaujant Detroito LSK Kovui.

VARŽYBŲ PROGRAMA:

Futbolas (Soccer) - vyrams ir jauniams A kl.

Lauko Tenisas - vyrų vienetas, moterų vienetas, jaunių vienetas, vyrų dvejetas, moterų dvejetas, mišrus dvejetas, jaunių dvejetas.

Jaunių amžiaus riba futbole yra nevyresni kaip 1943 m. gimimo; tenise - 1944 m. gimimo.

Lauko tenise dalyvavimas yra atviras visiems registruotiems Š. Amerikos lietuvių sportininkams.

Futbole - reikalui esant gali būti pravedamos kvalifikacinės varžybos apygardose, iš kurių 4 komandos atrenkamos dalyvauti žaidynėse.

Šis pranešimas yra preliminarinio pobūdžio. Tolimesnės informacijos bus skelbiamos vėliau. Klubams bus išsiuntinėjami varžybų nuostatai bei detališkos instrukcijos.

Šios varžybos bus paskutinės XII-jų Žaidynių varžybos ir jų metu bus įteikiama ALB-nės Centro Valdybos Didžioji Perėnamoji Taurė, skirta klubui surinkusiam daugiausia taškų visoje XII-jų Žaidynių varžybose kartu.

FASK-tas

B. Kapočūtė ir L. Pabedinskas po vestuvinių apeigų išeina iš šv. Petro bažnyčios Bostone. Viršų dešinėje matosi jaunosios mamytė ir tėvelis Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius.

B. Kerbelienės nuotrauka

JAUNIEJI TALENTAI SLA PARENGIME

Liepos 8 d., 52-jo SLA seimo delegatams bei svečiams suvažius į Newarką, N.J. ir belaukiant numatomo sekančią dieną

didina balsingumą, turi muzikinės fantazijos, trumpalaikes gaidas gerai pagauna techniškai. B. Gudėnaitė Čardaše laisvai val-

Clevelandietės M. ir R. Jokūbaitytės, jaunos šokėjos, dideliu pasisekimu laimėjusios pirmas vietas ir dovanas SLA jaunųjų talentų konkurse liepos 8 d. Newark, N.J.

seimo atidarymo, vakare šv. Jurgio draugijos salėje teko susipažinti arba atnaujinti pažintis su seniai bematytais bendraminčiais iš įvairių kraštų ir įvertinti tą pačią dieną atlikto jaunųjų talentų konkurso padarinius.

Susivienijimo prezidentui P. Dargiui pasveikinus gausią publiką, programoje pasirodė įvairių meno sričių pretendentai - nuo pradedančiųjų iki jau gerokai išlavintų ir valdančių techniką. Seimui rengti komisijos jaunimo sekcija turėjo nemažą ir nelengvą darbą. Kaikurias programos dalis žitrovai priėmė labai karštais. Dalyvių tarpe buvo: deklamuoja B. Vaičiūnaitė, dainininkas B. Apanavičius, akordeonistas J. ir B. Gudėnai, sportininkai R. Langalis ir M. Jokūbaitytė, tautinių šokių pažibos M. ir R. Jokūbaitytės ir kiti.

B. Vaičiūnaitė deklamavo St. Santvaro Nutolusią pakrantę giliomis prasmingomis intonacijomis, vienur jautriai, kitur net jausmingai, pasiekdama tinkamos nuotaikos ir įtikinamų išpučių.

Vos bepradedančiam mokyti malonaus tembro tenorui B. Apanavičiui, dainavusiam Kur tas šaltinėlis ir Atskrend sakalėlis, pripažintume lyrinį atspalvį bei aiškų muzikalumą, tikrai patariame labiau skirti lietuvių kalbos garsus e ir é. Gaila, kad čia negirdėjome L. Stuko, sekančią dieną giedojusio himnus seimui atidarant, nes tai jau daugiau išlavintas baritonas, stipraus balso ir jau plačiau žinomas lietuvių parengimuose.

Akordeonu grojo Vengrišką kompoziciją J. Gudėnas. Gerai

do akordeoną bei be jokių sunkumų ir išpuodingai keičia tempus. Abu - J. ir B. Gudėnai davė tikrai duetiškai parašytą Ispaniją.

Sporte laimėtojai paskelbti R. Langalis ir M. Jokūbaitytė.

Iš baletinio pobūdžio sekėme M. ir R. Jokūbaityčių atliktą Menuetą ir Džazo šokį. Kiek pirmasis žavi elegancija ir gracingumu, tiek antras jau laisviau pikantus. Gal dėl to laisvumo vietomis truputiuką neišlygintas, bet dailios ir lengvos mergaitės vistiek visiems patinka.

Tautinis šokis - klumpakojis, kuriame tos pačios Jokūbaitytės iššaukė tikrą furorą. Paugulės mergužėlės vaidavo klumpakojiškai gyvą suaugusiųjų porą. Tūli šluostėsi viešai ašaras dėl susijaudinimo, dėl tikrojo grožio pergyvenimų ar dėl kitokio klumpakojų prisiminimų iš ten, iš tėviškos... kas beatspės? Sekančią dieną matėme Newark Evening News laikraštyje šio klumpakojų nuotrauką su nurodymu, kad tos šokėjos esančios iš Clevelando.

Visi konkurso laimėtojai gavo įdomių dovanų. Ir ryškiausio konkurso asmenybė įvairiais atžvilgiais - Rūtelė Jokūbaitytė.

Programa pranešinėta, ne visiškai tvarkingai ir kažkodėl ne visi aktorai nurodyti.

Vėliau dar buvo renkami laimėtojai iš šokių salėje bei atskirai išrinkta seimo karalaitė - Z. Sukauskaitė iš Detroito.

Vladas Brazilius

• Juozas Polikaitis ir Irena Valaitytė liepos 28 d. susituoks Chicagoje.

AUKOS LIETUVIŠKOS ŠIRDIES FONDUI

So. Boston, Mass. - Pr. Račkauskas; Waterbury, Conn. - J. K. Slivinskas; Cleveland, Ohio - V. Šamatauskas; Detroit, Mich. - Jonas Rugienius, J. Marčėnas; West Lafayette, Ind. - Z. V. Rekašius; E. Chicago, Ind. - Ant. Rimkus; Chicago, Ill. - O. Steponaitis, J. Stankūnas; Evanston, Ill. - Ign. Andrašūnas; St. Charles, Ill. - D. Kurkaitė; Sodas, Mich. - L. Sabaliūnas; Los Angeles, Calif. - V. Šeštakas.

12 asmenų prašė pavardžių neskelbti. Dabar suaukota - \$111.00. Pirmiau \$1,552.00.

Visiems aukotojams - dėkui... J.J. Bachunas

Kelios ištraukos iš laiškų: - Malonu prisidėti nors ir su maža auka Adelaidės lietuviams. Jų Lietuvių Namų vargai man labai artimi, nes mano teta ir dėdė mums nuolatės rašo apie tai.

Nors ir kuklia savo auka noriu prisidėti prie mums taip brangios lietuviškos dvasios išlaikymo išeivijoje. Ne tik paskiri lietuviai, bet ir visa lietuviška visuomenė pasitiki ir didžiuojasi Tamsta. Jūsų darbai mūsų Tautai liks pavyzdžiu mūsų kartų kartoms...

Principiniai esu priešingas teikti paramą australiečiams lietuviams, nes yra daugybė remtinų reikalų ir vietoje. Bet... prieš Jūsų kreipimasi neatsilaikau. Jeigu ragina Bačiūnas, reiškia yra reikalas aukoti. Siunčiu \$5.00...

Skaitydamas krikščionius Tamsos žodžius apie reikalą įsteigti "Lietuviškos Širdies Fondą" ir apie faktinį jo įsteigimą, buvau iki ašarų sujaudintas ir pasižadėjau sau jį remti kiek įmanydams visomis dar likusiomis savo senatvės išgalėmis. Įsteigtas Fondas yra ne tik Lietuviškos Širdies, bet ir gilios Lietuviškos Išminties Fondas. Jis turi be atvangos judinti visą lietuviškos išeivijos pasaulį, be atvangos klebenti į to pasaulio širdis ir protus! Tik amžinasis judesys tegali išlaikyti ir tautos gyvybės amžinumą.

Tūkstantį kartų ačiū už šio Fondo įsteigimą. Giliai tikiu ir

linkiu, kad jis suvaidintų didelį vaidmenį kultūriname visos mūsų išeivijos gyvenime, o drauge ir politiniame.

Čia pridėdu \$20.00 čekį, surinktų kvoteris prie kvoterio, pusdoleris prie pusdolerio. Prašau mano pavardės neskelbti.

ROCHESTER

LIETUVIŲ DIENA

Tautinės Lietuvių dienos paskirose Lietuvių kolonijose yra pozityvus reiškinys. Čia lietuviai prieš kitataučius parodo, kad jie myli savo tėvynę, didžiuojasi savo kilme ir tautybe. Parodo savo vieningumą ir brolišką meilę. Lietuvių dienose lietuviai viešai demonstruoja savo tautinę kultūrą ir tuo pačiu stiprina ją savo tarpe.

Čia susitinka ilgai nesimatę bičiuliai, susipažįsta ir naują dainą uždainuoja jaunimas, čia ateina ir mažiūčių, mamytės už rankučių vedami šviesiaplaukiai, dar niekad lietuvių dienose nebuvę, senolių pasididžiavimas ir šypsena... Jie kitaip dar ir nemoka kaip tik lietuviškai.

Šiais metais New Yorko Rochesteryje Lietuvių Diena įvyksta liepos 29 d. sekmadienį. Ji žada būti nepaprasta. Labai daug lietuvių svečių pakviesta privačiai ir per organizacijas iš kaimyninių liet. kolonijų, Kanados. Iš Toronto, Hamiltono, St. Catharines, Niagaros, Wellando, Buffalo, Syracuse. Užkviesti sportininkai, ruošiami jaunimui šokiai...

Iš amerikiečių pusės pakviesti sen. K. Keating, Kongr. J. Weiss ir miesto valdžios atstovai.

Po papuštų automobilių parado, miesto gatvėmis, seks piknikas su turtingu gaivinančių gėrimų bufetu ir puikiu orkestru.

Kiekvienas šiais metais atvykęs Lietuvių Dienon nenuobodžiaus ir nesigailės. Visi lietuviai ir jų draugai kviečiami, visi laukiami ir visi bus patenkinti. Visas pelnas skiriamas Balfui.

Rochesterio Lietuvių Alto-Balfo Skyriaus Valdyba.

G. Antanaitytė, buvusi praeitų metų Miss Lithuania, baigė Chicagos Conservatory College, gaudama bakalauro laipsnį muzikoje. Nuotraukoje G. Antanaitytė su muziku J. Bertuliu.

V. Noreikos nuotrauka

Naujausia naujiena!!!

Kur?

— Lietuvos istoriniais vardais pasipuošusioje Union Pier vasarvietėje.

Kada?

— 1962 m. liepos mėn. 28 d., 7 val. vakaro nutups iš Švedijos atskridęs lėktuvas ir iškeldins 1500 vėžių.

Kas?

— Geriausiai prityrusios vėžių virimo mene šeimininkės paruos juos iškilmingoms vaisėms.

ALT S-gos nariai, vienminčiai, viešnios ir svečiai maloniai kviečiami šioje iškyloje dalyvauti.

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIAUS VALDYBA

Artimiems ir pažįstamiems pranešu, kad liepos 20 d., 10:30 val. vakare mirė

JONAS NASVYTIS,

vyras, tėvas ir uošvis.

Pašarvotas Della Jakubs & Son laidotuvių namuose — 396 E. 185 St., Cleveland, Ohio.

Laidojamas pirmadienį, liepos 23 d.

Juzefa Nasvytienė

A. A.

JONUI NASVYČIUI

mirus, jo šeimai ir giminėms gilią užuojautą reiškia

Aurelija ir Vytautas Balašaičiai

MARIJAI KASAKAITIENEI

mirus, mielam prieteliui V. KASAKAIČIUI, Dr.

ČEPULIUI ir jo šeimai, reiškiamo gilią užuojautą

ir drauge liūdime

Krygeriai

Mielai Ponai ROMAI ČEPULIENEI ir artimiesiems, jos brangiai mamytei

MARIJAI KASAKAITIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų Žmonų Draugija